

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**NATIONAL INTEGRITY AUTHORITY
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

**INSPECTORATUL DE INTEGRITATE
INTEGRITY INSPECTORATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE nr. 103/05

mun. Chișinău

02 iulie 2024

Inspectoarea de integritate superioară a Inspectoratului de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, Ana CROITOR, examinând materialele dosarului de control al averii și intereselor personale inițiat în privința dlui *Ion Talmazan, funcționar public cu statut special din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne*, născut la data de XXXXX, IDNP XXXXX, domiciliat în XXXXX, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A C O N S T A T A T :

La data de 05.06.2023 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea din oficiu referitor la eventuala încălcare regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale de către dl Ion Talmazan, șef adjunct al Direcției urmărire penală în cadrul Inspectoratului General al Poliției.

Potrivit sesizării: „în cadrul examinării materialului înregistrat în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu nr. 3962 din 11.05.2023, inspectorul de integritate a accesat portalul public <https://portal-declaratii.ani.md/> identificând declarațiile de avere și interese personale pentru anii 2016-2021 ale domnului Ion Talmazan, Șef adjunct de Direcție urmărire penală în cadrul Inspectoratului General al Poliției. Analizând declarațiile de avere și interese personale depuse de către subiectul declarării, inspectorul de integritate a stabilit că în declarația pentru anul fiscal 2019 subiectul înstrăinează un bun mobil procurat în anul 2016 cu suma de 147000,00 MDL în același an a achiziționat un bun mobil (Toyota RAV 4, a/f. 2014) în valoare de 175000,00 MDL. De asemenea, acesta din urmă declară donații de la părinți, socri, rude, bunei în valoare de 155000,00 MDL. Potrivit declarației pentru anul fiscal 2021, subiectul a achiziționat un bun imobil (apartament) în valoare de 650000,00 MDL, în declarație se regăsește declarat și un credit cu aceeași sumă precum și un credit de 200000,00MDL, creditorul fiind persoana fizică XXXXX. De asemenea, în declarație s-a identificat donații de la părinți, socri, bunei în valoare de 90000,00 MDL. În declarația pentru anul fiscal 2022, subiectul a înstrăinat bun imobil (apartament) procurat în anul 2021 cu suma de 1528470,00 MDL și bun mobil (Toyota Rav4, a/f. 2014) procurat în anul 2019 cu suma de 290000,00 MDL. A achiziționat două bunuri imobile: teren în valoare de 241058,00 MDL și casă de locuit în valoare de 849570,00 MDL, precum și un bun imobil (Skoda) în valoare de

280000,00 MDL. Se reține faptul că, creditele declarate în anul 2021 nu au mai fost declarate, însă au fost declarate două credite B.C. „Moldindconbank” S.A. în mărime de 47000, 00 MDL și un credit de la persoana fizică XXXXX (tata) în valoare de 200000,00 MDL cu termenul de returnare 2050, dobândă 0%. De asemenea, în declarație s-a identificat donații de la părinți, socri, rude, bunei în valoare de 110000,00 MDL.

Respectiv, reieșind din cele stabilite, inspectorul de integritate a considerat oportun de a formula o sesizare din oficiu în privința dlui Ion Talmazan, Șef adjunct al Direcției urmărire penală în cadrul Inspectoratului General al Poliției, întru stabilirea circumstanțelor privind încălcarea/respectarea regimului juridic al averii și intereselor personale.

În aceeași zi, în conformitate cu art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (în continuare – Legea nr. 132/2016), sesizarea menționată supra a fost repartizată în mod automat-aleatoriu către inspectoarea de integritate Victoria Butușanu, prin intermediul sistemului electronic de distribuire a sesizărilor, cu atribuirea codului numeric 202301320003.

În corespundere cu prevederile art. 31 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, în termen de 30 de zile de la data repartizării sesizării depuse de o persoană fizică sau persoană juridică, inspectorul de integritate efectuează verificarea prealabilă a acesteia. În cadrul verificării prealabile, inspectorul de integritate verifică existența aparenței de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale. Verificarea prealabilă se finalizează cu emiterea de către inspector a unui proces-verbal în care se indică motivele și temeiurile de inițiere sau de refuz al inițierii controlului.

În contextul verificării prealabile, urmare a validării datelor prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „e-Integritate”, s-a stabilit că dl Ion Talmazan deține calitatea de subiect al declarării în temeiul art. 3 alin.(1) lit. g) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (în continuare – Legea nr. 133/20016).

Fiind analizate declarațiile de avere și interese personale în raport cu sesizarea din oficiu și averea acumulată de către subiectul declarării în intervalul 2016-2022, inspectorul de integritate a identificat mai multe aspecte care conturează o aparență de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale și care urmează a fi confirmată/infirmată în cadrul unei proceduri de control a averii și intereselor personale.

Respectiv, urmare a procedurii de verificare prealabilă a sesizării, luând act de aspectele semnalate în sesizare și conturându-se o bănuială rezonabilă de încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale de către subiectul vizat supra, în temeiul art. 31 din Legea nr. 132/2016, prin Procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 99/07 din 04.07.2023, în privința dlui Ion Talmazan a fost inițiat controlul averii și a intereselor personale.

Prin scrisorile cu nr. de ieșire 04-07/4357 din 05.07.2023 și nr. 04-21/5696 din 11.08.2023, recepționate la 17.08.2023, dl Ion Talmazan a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului averii și intereselor personale și despre drepturile prevăzute la art. 32 din Legea nr. 132/2016.

În temeiul prevederilor art. 27 alin. (6) lit. f) și art. 30 alin. (2) din Legea nr. 132/2016, la data de 21.07.2023 dosarul de control a fost redistribuit aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire al sesizărilor către inspectoarea de integritate Natalia Ivanov, pentru continuarea procedurii de control, iar la data de 04.12.2023 – către inspectoarea de integritate subsemnată, fapt despre care au fost informate persoanele interesate.

Este esențial de menționat faptul că, termenul de efectuare al controlului averii și intereselor personale a fost prelungit în condițiile art. 33 alin.(14) din Legea nr. 132/2016, iar părțile au fost informate în acest sens.

Conform art. 33 alin. (3) din Legea nr. 132/2016, în procesul de control al averii și al intereselor personale, inspectorul de integritate verifică datele și informațiile privind averea deținută a persoanei supuse controlului, precum și modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică. Controlul poate fi inițiat pe durata exercitării mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică, precum și în decurs de trei ani după încetarea exercitării acestora.

Astfel, în vederea stabilirii perioadei controlului, au fost solicitate și recepționate de la Inspectoratul General al Poliției, copiile autentificate ale actelor administrative/juridice care confirmă angajarea sau după caz încetarea raporturilor de muncă în/din funcțiile deținute de către dl Ion Talmazan în cadrul IGP al MAI.

Potrivit răspunsului Inspectoratului General al Poliției al MAI, dl Ion Talmazan a deținut mai multe funcții consecutive în cadrul IGP al MAI începând cu data de 06.03.2013. Respectiv, ținând cont de actele furnizate și cronologia funcțiilor deținute, inspectoarea de integritate a conchis, că, dl Ion Talmazan este pasibil de efectuare a controlului averii și a intereselor personale pentru perioada 01.08.2016–04.07.2023 (data inițierii controlului). În context se menționează că, la stabilirea perioadei de control, inspectoarea de integritate a ținut cont de faptul că Legea nr. 132/2016, ce oferă prerogativa constatării diferenței substanțiale și deținerea averii cu caracter nejustificat ce poate fi supusă confiscării, a intrat în vigoare la 01.08.2016.

Potrivit art. 33 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, controlul averii și intereselor personale se extinde și asupra membrilor de familie ale persoanei supuse controlului. Prin prisma prevederilor art. 2 din Legea nr. 133/2016, *membri de familie* - soțul/soția, copilul minor, inclusiv cel adoptiv sau persoana aflată la întreținere a subiectului declarării.

Conform informațiilor din Registrul de Stat al Populației, dl Ion Talmazan este căsătorit cu dna XXXXX (IDNP XXXXX) și au avut la întreținere 2 copii minori: XXXXX (a.n. XXXXX) și XXXXX (a.n. XXXXX).

Racordînd informațiile identificate la prevederile cadrului legal care guvernează speța, de menționat că, controlul averii inițiat în privința dl Ion Talmazan a fost extins și asupra membrilor familiei, indicați supra.

Reieșind din prevederile Legii nr. 132/2016 și Legii nr. 133/2016, controlul averii și intereselor personale se rezumă, în esență, la modificările patrimoniale intervenite pe durata exercitării mandatelor, a funcțiilor publice sau de demnitate publică sub aspectul identificării unei diferențe substanțiale, ținându-se cont de diferența admisă de lege și declararea conformă și completă a averii și intereselor personale.

În conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr.133/2016, următoarele noțiuni se definesc astfel:

diferență substanțială – diferența ce depășește 20 de salarii medii lunare pe economie dintre averea dobîndită și veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii familiei, concubinul/concubina pe parcursul exercitării mandatelor sau a funcțiilor publice ori de demnitate publică în aceeași perioadă;

avere – totalitatea bunurilor subiectului declarării, deținute în proprietate cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață sau aflate în posesia subiectului declarării ori a membrilor familiei ori a concubinului/concubinei lui în baza unor contracte de mandat, de comision, de administrare fiduciară, a unor contracte translativ de posesie și de folosință, precum și totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale dobîndite de subiectul declarării în țară sau în străinătate;

venit – orice beneficiu financiar, indiferent de sursa de proveniență, obținut de subiectul declarării și de membrii familiei, de concubinul/concubina acestuia atât în țară, cât și în străinătate.

Pentru realizarea atribuțiilor de control și acumularea materialului probatoriu relevant, în temeiul prevederilor art. 20 alin. (1) lit. a)-d) și art. 33 alin.(6) din Legea nr. 132/2016, având la bază informațiile declarate pe propria răspundere în declarațiile sale de avere și interese personale, au fost accesate registrele de stat și bazele de date disponibile: SIC „Acces-Web (Registrul de Stat al Populației, Registrul de Stat al Transporturilor), Serviciul Fiscal de Stat, Departamentul Cadastru), extrasele fiind anexate la dosarul de control, precum și au fost solicitate informații și documente de la entitățile publice și private înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și de la persoane fizice și juridice, în baza cărora au fost stabilite următoarele modificări patrimoniale materializate prin venituri și cheltuieli.

Potrivit răspunsului și actelor prezentate de către Agenția Servicii Publice, înregistrate cu nr. de intr. 10408 din 19.10.2023, se reține că conform datelor din Registrul de Stat al Transporturilor, în perioada supusă controlului 01.08.2016-04.07.2023, familia Talmazan:

1. la data de 19.10.2018 a procurat autovehiculul de model Toyota Verso S, a/f. 2013, înmatriculat cu nr. XXXXX, la preț contractual de 8500 Euro, echivalent a 166175,00 lei, conform cursului BNM, la ziua încasării mijloacelor bănești;

2. a procurat automobilul de model Toyota RAV-4, a/f. 2014, cu nr. de înmatriculare XXXXX, la prețul contractual de 176000,00 lei, în baza contractului de vânzare-cumpărare din 27.07.2019;

3. a procurat bunul mobil de model Skoda Superb, a/f. 2017, ulterior înmatriculat cu nr. XXXXX, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 07.04.2022, la prețul contractual de 280000,00 lei;

4. a înstrăinat automobilul de model Mercedes E200, a/f. 2010, nr. de înmatriculare XXXXX, la prețul contractual de 140000,00 lei, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare din 01.08.2020;

5. a înstrăinat automobilul de model Toyota RAV-4, a/f, 2014, nr. de înmatriculare XXXXX, la prețul contractual de 290000,00 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 29.03.2022.

Cu privire la diferența de preț la procurarea și înstrăinarea automobilului de model Toyota RAV-4, a/f. 2014, prin explicația din 12.02.2024 (la demersul cu nr. de ieșire 04-05/1180 din 29.01.2024), dl Ion Talmazan a comunicat următoarele: „...prețul de vânzare mai mare decât cel de procurare a automobilului Toyota RAV-4, n/î XXXXX, se explică prin aceea că acest automobil a fost procurat la un preț avantajos. Acesta nu a fost plasat în anunțurile de vânzare, iar despre realizarea lui la preț convenabil am aflat prin intermediul unui cunoscut și anume că o întreprindere dorește să realizeze acest automobil, deoarece a expirat garanția și urmează să ia altul nou cu termen de garanție...În perioada când am decis să realizez acest automobil, am observat că pe piață exista o cerere mare anume de așa model de automobil cu motor pe diesel, iar ofertele erau puține. Automobilul pe care îl dețineam era într-o stare foarte bună, cu un parcurs foarte mic...Diferența o mai pot explica prin aceea că, în perioada cât s-a aflat automobilul la mine, s-a scumpit în general prețul automobilelor din cauza scumpirii combustibilului, pieselor, serviciilor de import și alte componente care formează prețul...”

De asemenea, în perioada vizată, subiectul controlului și membrii familiei acestuia au înstrăinat/dobândit dreptul de proprietate asupra următoarelor bunuri imobile, manifestate prin:

1. procurarea apartamentului nr. XXXXX, situat în XXXXX, cu S-72,2 m.p., identificat prin nr. cad. XXXXX, la prețul contractual de 650000,00 lei, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 1-459 din 25.02.2021.

Cu privire la bunul imobil (apartamentul nr. XXXXX, situat în XXXXX, cu S-72,2 m.p., identificat prin nr. cad. XXXXX,) dobândit la data de 25.02.2021, la prețul de 650000,00 lei, inspectoarea de integritate evidențiază că, potrivit răspunsului B.C. „MAIB” S.A., la data de 25.02.2021, dl Ion Talmazan a beneficiat de un credit imobiliar „Prima Casă” în sumă de 600000,00 lei, cu termenul de rambursare la 11.02.2044. În consens cu pct. 1.2 din contractul de credit din 12.02.2021, încheiat între B.C. „Moldova-Agroindbank” S.A. și subiectul controlului, creditul se acordă debitorului pentru procurarea locuinței cu nr. cadastral XXXXX (bun imobil specificat supra).

2. înstrăinarea bunului imobil – apartamentul nr. XXXXX, situat în XXXXX, cu S-72,2 m.p., identificat prin nr. cad. XXXXX, la data de 26.05.2022, la prețul contractual de 1528470,00 lei.

Totodată, urmează de precizat că, prin demersul cu nr. de ieșire 04-05/1180 din 29.01.2024, s-a solicitat dlui Ion Talmazan, prezentarea explicațiilor, însoțite de acte confirmative în raport cu prețul de vânzare ulterioară mai mare decât cel de procurare inițială. Respectiv, prin explicațiile înregistrate cu nr. de intr. 1980 din 12.02.2024, dl Ion Talmazan a comunicat următoarele: „...prețul de vânzare mai mare decât cel de procurare a apartamentului nr. XXXXX, de pe XXXXX se explică prin aceea că la momentul procurării apartamentul era în stare puțin avariat. Acesta se afla la ultimul etaj având acoperișul deteriorat, iar pe parcursul anilor, ploile și zăpada au deteriorat podurile, iar pereții erau acoperiți cu mușcași. După procurare, cu forțele proprii, ajutorul gratuit al rudelor și altor cunoscuți, am reparat acoperișul și am înlăturat mușcașii, apartamentul fiind adus la condiții normale de trai. Nu a fost nevoie de multe materiale de construcție pentru aceasta, iar cele ce au fost procurate s-au încadrat în limita veniturilor de care am dispus în acea perioadă. Nu am păstrat bonuri de plată și nu am calculat cât anume m-au costat...Peste o perioadă, am observat că foarte tare au crescut prețurile la astfel de apartamente, tot în acea perioadă s-au modificat condițiile programului guvernamental „Prima casă”, cu ajutorul căruia a fost procurat apartamentul. Înțelegând că în alte condiții ne va fi greu să achităm creditul și va mai rămîne o sumă de bani familiei, am decis să-l vindem...”

Cu privire la venitul obținut din înstrăinarea bunului imobil specificat supra, se atestă necesitatea de a menționa că, anterior încheierii contractului de vânzare-cumpărare din 26.05.2022, la data de 20.05.2022, între dl Talmazan Ion (promitent-vînzător) și dna XXXXX (promitent-cumpărător) a fost încheiat contractul de arvună (autenticat notarial), înregistrat cu nr. 1-549 din 20.05.2022, prin care promitentul-cumpărător a transmis și promitentul-vînzător a primit arvuna în sumă de 30000 euro, echivalentul sumei de 605040,00 lei, cu promisiunea de vânzare a apartamentului și în contul prețului contractului de vânzare-cumpărare.

3. procurarea bunului imobil format din: teren pentru construcții cu suprafața de 0,1 ha, (n.c. XXXXX), cu partea sa componentă: casa de locuit individuală (n.c. XXXXX) cu suprafața la sol de 106,4 m.p., situat în XXXXX, la prețul contractual de 1090628,00 lei, potrivit contractului de vânzare-cumpărare nr. 1-566 din 24.11.2022.

Respectiv, sub aspect de venituri obținute de către subiectul declarării și membrii familiei acestuia în perioada supusă controlului, au fost identificate venituri din: retrageri în numerar a mijloacelor bănești de pe conturile bancare avute în gestiune, prin intermediul ATM și/sau la sucursale (formate din plăți salariale, diurnă, indemnizații pentru incapacitate temporară de

muncă, transferuri internaționale, etc), donații de la persoane apropiate, înstrăinarea bunurilor mobile și imobile, indemnizații achitate copiilor de către Statul Român; contractare împrumuturi/credite de la instituții bancare și persoane fizice, etc. De asemenea, ca venituri au fost luate în considerație: sumele obținute cu titlu de salariu, primite în numerar de către soția subiectului declarării dna XXXXX, fapt confirmat prin răspunsul S.C. „NALITUR” S.R.L. cu nr. de intr. 13531 din 26.12.2023, în coraport cu informația generată de baza de date a Serviciului Fiscal de Stat, forma FVID2018 pentru anii 2016-2017.

Prin urmare, reieșind din datele indicate în declarațiile depuse de subiectul controlului în coraport cu bazele de date disponibile și materialele acumulate, inspectoarea de integritate a reținut că, în perioada supusă controlului, dl Ion Talmazan împreună cu soția sa au obținut/încasat în numerar următoarele venituri: pentru perioada 01.08.2016-31.12.2016 suma de 50128,16 lei, pentru anul 2017 suma de 159185,69 lei; pentru anul 2018 suma de 157737,04 lei; pentru anul 2019 suma de 279552,69 lei; pentru anul 2020 suma de 341411,8 lei; pentru anul 2021 suma de 440463,4 lei; pentru anul 2022 suma de 2345753,1 lei; iar pentru perioada 01.01.2023-04.07.2023 suma de 140 340 lei.

Sub aspect de *cheltuieli suportate în numerar* de către subiectul declarării vizat și membrii familiei în perioada supusă controlului, reieșind din răspunsurile furnizate de instituțiile bancare (B.C. „MAIB” S.A., B.C. „MICB” S.A., B.C. „Eximbank” S.A., B.C. „ECB” S.A.), Agenția Servicii Publice, Serviciul Fiscal de Stat, Agenția Națională Transport Auto, companiile de asigurări (S.A. „Klassika Asigurări”, C.A. „General Asigurări”, S.A. „Transelit”, S.A. „Moldasig”, S.A. „Acord Grup”, S.A. „Moldcargo”, C.A. „Asterra Grup” S.A., „Intact Asigurări” S.A., C.A. „Donaris” S.A.), companii de telecomunicații (S.A. „Moldtelecom”, S.A. „Moldcell”, S.A. „Orange Moldova”), companii turistice (SRL „Foxy Travel”, SRL „Global Tur Prim”) au fost identificate următoarele: cheltuieli privind achiziționarea bunurilor mobile și imobile, alimentări cu numerar a conturilor bancare deținute, rambursare împrumuturi, cheltuieli pentru servicii de asigurare, taxă pentru folosirea drumurilor, plăți aferente reviziei tehnice, carte verde, foi turistice, achitări servicii de telefonie mobilă, taxe/impozite, amenzi, plăți pentru creșă/grădiniță și alte cheltuieli de trai ce au putut fi demonstrate, după cum urmează: pentru perioada 01.08.2016-31.12.2016 suma de 52672,37 lei, pentru anul 2017 suma de 129618 lei; pentru anul 2018 suma de 529839,23 lei; pentru anul 2019 suma de 258546,03 lei; pentru anul 2020 suma de 61173,72 lei; pentru anul 2021 suma de 142382,85 lei; pentru anul 2022 suma de 2262953,77 lei; iar pentru perioada 01.01.2023-04.07.2023 suma de 138841,76 lei.

Generalizând cele menționate supra, în rezultatul examinării materialelor acumulate la dosarul de control și reflectate în tabelul de analiză a calculelor care este parte componentă a dosarului, pentru perioada 01.08.2016-04.07.2023 s-au stabilit următoarele venituri și cheltuieli ce au putut fi demonstrate:

Perioada	Venit (sold inițial acceptat/ numerar rămas din perioada/ anul precedent) (MDL)	Venit (extrageri din conturi și veniturile obținute în numerar) (MDL)	Cheltuieli (MDL)	Numerar declarat (MDL)	Numerar diminuat (MDL)	Economii în numerar rămase la finele anului/ perioadei (MDL)	Diferență stabilită pe parcursul perioadei (MDL)
01.08.2016- 31.12.2016	344665,9	50128,16	52672,37	-	-	342121,69	-
01.01.2017- 31.12.2017	342121,69	159185,69	129618	XXXXX ¹	246512,59	125176,79	-
01.01.2018- 31.12.2018	125176,79	157737,04	529839,23	-	-	20471	-267396,4
01.01.2019- 31.12.2019	20471	279552,69	258546,03	-	-	41477,66	-
01.01.2020- 31.12.2020	41477,66	341411,8	61173,72	-	-	321715,74	-
01.01.2021- 31.12.2021	321715,74	440463,4	142382,85	- ²	364815,79	254980,5	-
01.01.2022- 31.12.2022	254980,5	2345753,1	2262953,77	- ³	136636,68	201143,15	-
01.01.2023- 04.07.2023	201143,15	140340	138841,76	- ⁴	81343,76	121297,63	-

¹La depunerea declarației de avere și interese personale pentru anul 2016, și anume la data de 17.03.2017, subiectul declarării a indicat deținerea economiilor de numerar în cuantum de XXXXX lei, ca urmare a evenimentului de familie „cumetrie” – numerar ce a fost acceptat ca fiind deținută la data 17.03.2017, totodată fiind diminuat și numerarul din tabelul de calcul cu 246512,59 lei și anume de la XXXXX lei la XXXXX lei.

²La depunerea declarației de avere și interese personale pentru anul 2020, la data de 29.03.2021, subiectul controlului nu a declarat deținerea numerarului, deci suma din tabelul de calcul a fost diminuată de la XXXXX MDL la XXXXX MDL. Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 923/2020, cuantumul salariului mediu lunar pe economie pentru anul 2021 a fost în mărime de 8716 MDL, iar 15*8716 lei = 130 740 MDL.

³La depunerea declarației de avere și interese personale pentru anul 2021, la data de 29.03.2022, subiectul controlului nu a declarat deținerea numerarului, deci suma din tabelul de calcul a fost diminuată de la XXXXX MDL la XXXXX MDL. Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 458/2021, cuantumul salariului mediu lunar pe economie pentru anul 2022 a fost în mărime de 9900 MDL, iar 15*9900 lei = 148 500 MDL.

⁴La depunerea declarației de avere și interese personale pentru anul 2022, la data de 30.03.2023, subiectul controlului nu a declarat deținerea numerarului, deci suma din tabelul de calcul a fost diminuată de la XXXXX MDL la XXXXX MDL. Potrivit Hotărârii Guvernului

nr. 936/2022, cuantumul salariului mediu lunar pe economie pentru anul 2023 a fost în mărime de 11700 MDL, iar $15 \cdot 11700 \text{ lei} = 175\,500 \text{ MDL}$.

În conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 133/2016, subiectul controlului în cazul deținerii numerarului ce depășește 15 salarii medii pe economie la data depunerii declarației a avut obligația de a-l declara, urmare a nedeclarării acestuia se prezumă că numerarul a fost cheltuit.

Se reiterează faptul că, la venituri au fost incluse și numerarul rămas de la finele anului precedent/perioadei conform datelor sistematizate de către inspectoarea de integritate.

De menționat că, inspectoarea de integritate a luat în calcul toate veniturile obținute legal și justificate, raportate oficial în declarațiile de avere și interese personale depuse de dl Ion Talmazan, precum și cele comunicate de organele abilitate.

Totodată, la stabilirea diferenței pe parcursul unui an fiscal s-au calculat toate situațiile, unde cheltuielile depășeau veniturile deținute, or, venitul obținut în viitor nu poate reduce/acoperi cheltuielile suportate în trecut.

Astfel, în rezultatul controlului, pentru anul 2018 s-a stabilit o diferență totală în mărime de **-267396,4 lei** (formată din 166014,44 lei + 99360,32 lei + 2021,64 lei = 267396,4 lei), după cum urmează:

- la data de 25.01.2018 o diferență în cuantum de (-166014,44) MDL, formată în rezultatul alimentării contului bancar nr. XXXXX (deschis pe numele dnei XXXXX în cadrul B.C. „MAIB” S.A.) cu suma de 297 087,84 lei întru rambursarea integrală a creditului în mărime de 300 000 lei, contractat în anul 2013 de la B.C. „MAIB” S.A;

- la data de 19.10.2018 o diferență în mărime de (-97615,88 MDL), formată în rezultatul procurării de către dna XXXXX a automobilului de model Toyota Verso, a/f. 2013, la prețul de 166175 MDL, achitarea asigurării interne, plata pentru testare (revizie tehnică) și taxa pentru folosirea drumurilor în raport cu automobilul menționat supra; diferență care la data de 30.10.2018 a evoluat pînă la -99 360,32 MDL, ca urmare a: alimentării la data de 26.10.2018 cu numerar (50 EUR – echivalent a 977,04 MDL, convertiți în MDL conform cursului valutar stabilit de BNM) a contului bancar nr. XXXXX, deschis pe numele dnei XXXXX în cadrul instituției bancare B.C. „Moldindconbank” S.A; achitări facturi S.A. „Moldtelecom” (26.10.2018 – 117,4 lei), S.A. Moldcell (26.10.2018 – 250 lei, 30.10.2018 – 400 lei).

- la data de 18.11.2018 o diferență în mărime de (-1861,64 MDL) în rezultatul alimentării cu numerar (290 EUR – echivalent a 5600,97 MDL, convertiți în MDL conform cursului valutar stabilit de BNM) a contului bancar nr. cont. XXXXX, deschis pe numele dnei XXXXX în cadrul instituției bancare B.C. „Moldindconbank” S.A, diferență care la data de 26.11.2018 a evoluat pînă la (-2021,64) MDL în rezultatul achitării facturii în mărime de 160 MDL către prestatorul de servicii S.A. „Moldtelecom”.

Conform pct. 115 din *Metodologia de efectuare a verificării și controalelor de către inspectorii de integritate, aprobată prin Ordinul Președintelui ANI nr. 8 din 24.01.2024, în vigoarea din 12.02.2024*, „cele 20 de salarii lunare medii pe economie se referă la: a) întreaga perioadă verificată; b) la un an calendaristic; c) la o altă perioadă mai scurtă. Existența „diferenței substanțiale” se va verifica totuși conform situației la ziua stabilirii acesteia, fie la sfârșitul fiecărui an sau a fiecărei perioade, conform mărimii salariului mediu pe economie din anul respectiv

În corespundere cu prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 54/2018 prin care a fost stabilit cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2018, în mărime de 6150 lei, prin raportare la diferența identificată pentru anul 2018 se constată o diferență în

mărime de 43,47 salarii medii lunare pe economie, ceea ce reprezintă diferență substanțială în sensul art. 2 din Legea nr. 133/2016.

Reieșind din cele menționate supra, inspectoarea de integritate a constatat prezența aparenței de existență a unei diferențe substanțiale între averea dobândită, veniturile obținute și cheltuielile realizate de către dl Ion Talmazan și membrii familiei sale, formată pe parcursul anului fiscal 2018, precum și caracterul nejustificat al deținerii acestei averi în mărime totală de **-267396,4 lei**, ca urmare a exercitării funcției publice cu statut special.

În altă ordine de idei, inspectoarea reiterează că controlul averii și intereselor personale se rezumă inclusiv și la verificarea declarării conforme și complete a averii și intereselor personale.

De evidențiat că, în conformitate cu prevederile art. 5 din Legea nr. 133/2016, declarația de avere și interese personale reprezintă un act personal și irevocabil al subiectului declarării, depus, pe proprie răspundere, sub formă de document electronic sau, după caz, în formă scrisă pe suport de hârtie. Subiecții declarării sînt obligați, în condițiile prezentei legi, să își declare averea și interesele personale în conformitate cu modelul prevăzut în anexa nr. 1 la prezenta lege. Responsabilitatea pentru depunerea în termen a declarației, precum și pentru veridicitatea și deplinătatea informațiilor o poartă persoana care o depune.

Obiectul declarării averii și a intereselor personale de către subiecții declarării este statuat expres la art. 4 al Legii nr. 133/2016.

La caz, fiind analizate declarațiile de avere și interese personale depuse de subiectul controlului, inspectoarea de integritate a reținut declararea necorespunzătoare a averii și intereselor personale, după cum urmează:

- În declarațiile de avere și interese personale depuse pentru anii 2017, 2018, 2019 a fost indicat eronat valoarea bunului (care reprezintă prețul real plătit pentru bun și cheltuieli pentru îmbunătățirea sau reparație) la declararea automobilului de model Mercedes E200, a/f. 2010, nr./înm. XXXXX, fiind declarat „147 000 lei”, 146 998 lei”, or, potrivit explicațiilor înregistrate cu nr. de intr. 612 din 16.01.2024, dl Ion Talmazan a indicat că: *„suma totală pentru procurarea automobilului Mercedes E200, a/f. 2010, care include toate cheltuielile pe drum, perfectarea actelor necesare, inclusiv și devamarea lui, a fost de 150 000 lei”;*

- În declarația de avere și interese personale depusă pentru anul 2017, nu a fost indicat salariul în mărime de 11 044,06 lei, încasat de către soția subiectului controlului de la S.C. „Nalitur” SRL, fapt rezultat din Forma FVID18, generată de baza de date a Serviciului Fiscal de Stat;

- Indicarea eronată la cap. VII „Datorii” a declarației de avere și interese personale depusă pentru anul 2017, a datelor aferente creditului în mărime de 300 000 lei, fiind indicat la rubrica „creditor” și „debitor” – numele soției, or, în calitate de „creditor” urma a fi indicată instituția bancară B.C. „MAIB” S.A;

- În declarațiile de avere și interese personale depuse pentru anii 2019, 2020, 2021 a fost indicat eronat valoarea bunului (care reprezintă prețul real plătit pentru bun și cheltuieli pentru îmbunătățirea sau reparație) la declararea automobilului de model Toyota RAV-4, a/f. 2014, nr./înm. XXXXX, fiind declarat „175 000 lei” or, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 27.07.2019, bunul mobil specificat supra a fost procurat contra sumei de 176 000 lei;

- În declarația de avere și interese personale depusă pentru anul 2020, a fost indicat eronat la cap. II, pct. 7.1. „Venit obținut din înstrăinarea bunurilor mobile sau imobile”, a venitului în mărime de 147 000 lei, rezultat din vânzarea automobilului de model Mercedes E200, nr.

XXXXX, or, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 01.08.2020 - bunul mobil a fost vândut contra sumei de 140 000 lei;

- La depunerea declarației de avere și interese personale pentru anul 2020, semnată electronic la 29.03.2021, nu a fost declarat bunul imobil cu nr. cad. XXXXX, situat în XXXXX, procurat în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 1-459 din 25.02.2021 și datoria/creditul în cuantum de 600 000 lei, acordat dlui Ion Talmazan de către B.C. „MAIB” S.A. la data de 25.02.2021, cu termenul de rambursare 11.02.2044.

În vederea respectării dreptului la apărare, la data de 22.05.2024, prin demersul cu nr. de ieșire 04-05/5427 (expediat în aceeași zi la adresa electronică a dlui Ion Talmazan și a dnei XXXXX, recepționat la 23.05.2024), s-a solicitat prezentarea în termen de 15 zile de la recepționare, a punctului de vedere însoțit de informații și dovezi privind disponibilitatea financiară a familiei care ar justifica diferența constatată, inclusiv și prezentarea explicațiilor în scris asupra informațiilor nereflectate sau reflectate eronat în declarațiile de avere și interese personale depuse pentru anii 2017-2021.

Respectiv, la data de 30.05.2024, subiectul controlului s-a prezentat la sediul Autorității și a făcut cunoștință și fotocopii de pe materialele dosarului de control, inclusiv și cu tabelul controlului averii. Iar la 12.06.2024, dl Ion Talmazan a prezentat punctul de vedere, prin care invocă următoarele:

„Pentru început este de menționat că făcând cunoștință cu tabelul de calcul s-a stabilit că soldul mijloacelor financiare deținute la 01.01.2016 constituie 343 999,55 lei. După cum am indicat anterior în răspunsul la solicitarea nr. 04-05/1993 din 15.02.2024, la 01.01.2016, familia mea deținea economii de numerar în sumă aproximativ 850 000 lei, rezultate din veniturile familiei în sumă de 400 000 lei obținute în perioada 01.01.2012-01.01.2016 și economiile în sumă de 450 000 lei deținute până la 01.01.2012.

În acest sens reiterez că veniturile familiei în perioada 01.01.2012-01.01.2016, au fost formate din salariul meu de la locul de muncă de bază, ridicarea mijloacelor financiare de către soție deținute la contul bancar în BC „Moldindconbank” și înstrăinarea apartamentului. [...]

Referitor la economiile în sumă de 450 000 lei obținute până în anul 2012 comunic că acestea au fost formate din salariul familiei, anumite donații a părinților și donațiile oaspeților la serbarea nunții.

Astfel, atât eu cât și soția suntem angajați oficial în câmpul muncii, eu din anul 1999, soția în perioada 2002-2008, fapt care a permis obținerea anumitor venituri. Referitor la aceste economii precum și primirea anumitor donații de la rude, comunic că nu am păstrat careva acte sau documente, în afară de rulajul contului nr. XXXXX deținut în BC „Moldindconbank”, potrivit căruia în perioada 01.07.2010-01.01.2012, am ridicat bani în numerar din salariul transferat în sumă de 53 530 lei (informația cu rulajul bancar se anexează).

Totodată, la 18.09.2004 am serbat ceremonia de căsătorie cu XXXXX în urma căreia am obținut un venit în sumă de 200 000 lei. Referitor la obținerea veniturilor în urma serbării nunții comunic că, la acest eveniment au fost invitați aproximativ 250 de persoane (125 de perechi). La finele evenimentului, conform tradiției, fiecare invitat urma să aducă un aport financiar mirilor. După susținerea cuvântului de felicitare invitații depuneau banii în coșul special amenajat pentru acest fapt. Suplimentar anexez CD-R disc cu secvențe video de la nunta serbată la 18.09.2004, care confirmă organizarea acestui eveniment precum și felicitările invitaților cu acordarea donațiilor către miri. Fiecare pereche depuneau donații în

mediu de 100 dolari, rudele mai apropiate puțin mai mult, nașii au donat 1000 dolari, iar părinții au donat câte 2000 dolari, astfel s-a acumulat o sumă totală care la transferul în lei constituie 200 000 lei. Probele anexate confirmă și demonstrează serbarea evenimentului dat și obținerea de către familia mea a venitului dat.

La începutul anului 2013, prietenul și cumătrul meu XXXXX, aflînd că am realizat apartamentul și acumulasem de mai mulți ani 400 000 lei, inclusiv de la nunta din 2004, salariu și donații de la rude, m-a convins să-i împrumut acești bani pentru dezvoltarea unei afaceri, din cuvintele lui profitabilă în r-ul Ungheni, din care în viitor voi avea și eu profit dacă o să-l ajut. Astfel, la 10.12.2013, i-am transmis cu împrumut lui XXXXX, mijloace financiare în sumă de 400 000 lei, pe o perioadă nedeterminată, fără careva procente, înțelegerea fiind că la necesitate să-mi restituie acest împrumut, a fost semnată și o recipisă pe o copie a buletinului lui XXXXX, (recipisa este prezentată de către XXXXX împreună cu procesul-verbal de audiere a ultimului).

Peste aproximativ un an, după ce XXXXX a împrumutat banii de la mine a fost arestat de autoritățile României, unde s-a aflat pînă în toamna anului 2017.

În luna ianuarie 2018, avînd nevoie de bani, am solicitat insistent de la XXXXX, să-mi restituie împrumutul acordat anterior.

La 10.01.2018, XXXXX mi-a restituit mijloacelor financiare acordate cu împrumut în sumă de 400 000 lei. Despre restituirea banilor eu am făcut mențiune pe recipisa care confirma acordarea împrumutului (toate actele ce confirmă datoria acordată lui XXXXX și restituirea acesteia sunt anexate la procesul verbal de audiere a lui XXXXX).

Menționez că aceste mijloace financiare nu constituie venit care urma a fi declarat în declarația de avere și interese personale anuală pentru anul 2018 din motiv că constituie o restituire a împrumutului mijloacelor bănești care de fapt mi-au aparținut anterior.

Astfel, suma de 400 000 lei urmează a fi introdusă în tabelul de calcul în calitate de mijloace financiare din care poate fi justificată diferența obținută de către mine la începutul lunii ianuarie 2018, în calitate de restituire a împrumutului acordat la începutul anului 2013.

Totodată, comunic că, în răspunsul acordat anterior la solicitarea nr. 04-05/1993 din 15.02.2024 la 01.01.2016, în care am indicat că familia mea deținea economii de numerar în sumă de aproximativ 850 000 lei, am avut în vedere că în această sumă este inclus și împrumutul acordat dlui XXXXX, în anul 2013, doar că banii fizic se aflau la el.

În primele zile a lunii ianuarie 2018, și anume în momentul în care am fost în ospeție la părinți pentru a serba revelionul, ultimii mi-au transmis cadou (donație) mijloace financiare în sumă de 97 000 lei și 54 000 lei, acestea s-au adunat de mai mulți ani la părinți, inclusiv din pensia de dizabilitate a mamei și pensia lui tata primită în regiunea transnistreană. Aceste mijloace financiare au fost declarate în declarația de avere și interese personale.

În vara anului 2018, părinții mi-au donat suma de 30 000 lei, la fel indicate în declarația de avere și interese personale anuală pentru 2018.

Astfel, suma de 97 000 lei și 54 000 lei urmează a fi introdusă în tabelul de calcul în calitate de mijloace financiare din care poate fi justificată diferența obținută de către mine la începutul lunii ianuarie 2018 în calitate de donații și suma de 30 000 lei obținute în vara anului 2018.

Circumstanțele în care au fost acordate aceste donații sunt descrise în procesele-verbale de audiere a părinților cu toate actele respective care se anexează.

[...]

Făcând cunoștință cu materialele dosarului de control am stabilit că potrivit tabelului de calcul al diferenței substanțiale, inspectorul de integritate a redus soldul mijloacelor financiare la 29 martie 2021, la 29 martie 2022 și la 30 martie 2023.

Referitor la nedeclararea numerarului deținut efectiv la data depunerii declarațiilor de avere și interese personale comunic că, potrivit art. 4 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, subiecții prevăzuți la art. 3 alin.(1) declară activele financiare deținute de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, adică numerarul în monedă națională sau în valută străină care depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie și care nu face obiectul unor depuneri în instituții financiare.

La acest capitol este de menționat că numerarul deținut în casetele de valori nu constituia depuneri în instituțiile financiare iar verbul „deținute”, a fost interpretat de către mine ca „deținute efectiv”. Posibil din interpretarea eronată a normei de drept, a fost comisă o eroare la depunerea declarațiilor de avere și interese personale prin faptul neindicării numerarului.

Prin urmare, consider că tabelul de calcul urmează a fi modificat conform informațiilor noi prezentate în punctul de vedere și anume prin:

1. Includerea mijloacelor financiare din care poate fi justificată diferența, în sumă de 400 000 lei obținute de către mine la începutul lunii ianuarie 2018 în calitate de restituire a împrumutului acordat la finele anului 2013;

2. Includerea mijloacelor financiare din care poate fi justificată diferența, în sumă de 97 000 lei și 54 000 lei, obținute de către mine la începutul lunii ianuarie 2018 în calitate de donații și declarate în declarația de avere și interese personale;

3. Includerea mijloacelor financiare din care poate fi justificată diferența, în sumă de 30 000 lei, obținute de către mine în vara anului 2018 în calitate de donații de la părinți și declarate în declarația de avere și interese personale;

4. Excluderea din tabelul de analiză a reducerii soldului mijloacelor financiare la data depunerii declarațiilor de avere și interese personale.

Referitor la informațiile nereflectate sau reflectate eronat în declarațiile din 2016-2022 explic următoarele:

- Neconcordanța valorii automobilului de model Mercedes E 200, în declarațiile din 2017, 2018, 2019 a survenit din cauza că, acest automobil a fost importat de către mine personal și de la procurarea lui din or. Moscova pînă la înmatricularea pe numele meu în R. Moldova am suportat multe cheltuieli în diferite valute. De aceia de fiecare dată cînd indicam suma în declarații convergeam la acea dată sumele în lei, din această cauză diferența între sumele declarate în diferiți ani este foarte mică. Eroare admisă fără careva intenții.

- Neindicarea salariului soției în sumă de 11044,06 lei, primit de la SRL „Nalitur”, s-a produs, din cauza că activitatea soției presupunea lucrul la distanță, majoritatea timpului aflîndu-se la domiciliu, iar la finele anului 2016 mi-a comunicat că nu va mai activa în acea companie.

La perfectarea declarației pe anul 2017, nu am concretizat cînd anume a fost emis ordinul de eliberare al soției, eliberarea ei fiind puțin mai tîrziu, deja în anul 2017. În aceste circumstanțe am omis, fără careva intenții, să indic salariul soției primit în anul 2017.

- Indicarea eronată a prețului de procurare a automobilului Toyota Rav 4, în declarațiile din 2019, 2020, 2021 s-a produs din cauza că la îndeplinirea declarației din 2019, neavînd copia contractului de vânzare-procurare a acestui automobil, am întrebat la telefon vînzătorul

cu ce preț a vândut automobilul, deoarece era persoană juridică și eram încrezut că o să-mi indice prețul corect, el mi-a comunicat acest preț de 175 000 lei, cu o mie mai mic decât cel indicat în contract, pe care eu l-am înscris în declarație, iar în anii următori am copia această sumă, din declarațiile precedente.

Cred că vânzătorul mi-a comunicat suma vânzării la memorie, fără să verifice actele, iar eu nu dispuneam de timp să solicit informațiile de la ASP, de aici și această diferență de 1000 lei, înscrisă fără a fi verificată și din alte surse, încălcare comisă fără o careva intenție.

- Indicarea eronată a sumei de vânzare a automobilului Mercedes E 200 în declarația din 2020, s-a produs din cauza că știam că am realizat acel automobil cu același preț pe care l-am procurat, verificând cu ce preț a fost vândut conform primei declarații, am indicat sume de 147 000 lei.

La momentul perfectării declarației din 2020, nu am avut la dispoziție informația de la ASP, acum înțeleg că la momentul vânzării din cauza unor defecte mici am convenit cu cumpărătorul la un preț puțin mai mic, adică 140 000 lei, care a și fost indicat în contractul de la ASP.

Anume din această cauză și s-a produs eroare deoarece am uitat că am cedat la vânzare 7000 lei, fără a avea o intenție de a mări venitul, cunoscând foarte bine că prețul vânzării este indicat în actele ce se păstrează la ASP.

- În declarația din 2020, nu am indicat procurarea apartamentului din 25.02.2021, în legătură cu mai multe evenimente legate de acest apartament.

Acest apartament cum și am declarat mai sus a fost procurat prin intermediul programului „Prima casă”, pînă a fi acceptat în acest program a durat ceva timp, permanent fiind nevoit să prezint diferite acte, apoi după acceptare, a durat mai mult timp pînă am primit finanțarea și m-am achitat cu stăpânul, care pînă în ultimul moment încă nu era decis dacă o să-l vîndă sau nu.

Apoi după tranzacție ne-am înțeles cu stăpânul să mai trăiască două luni în acel apartament, pentru a-și lua lucrurile și a repara pereții și tavanul care era deteriorat, am declarat aceasta și în explicațiile anterioare, lucru care așa și nu l-a făcut.

La momentul depunerii declarației, pe 29.03.2021 eu nu am intrat în posesia deplină a aceluia apartament adică nu trăiam acolo, ba chiar ne gîndeam cu soția că o să-l vindem din cauza condițiilor nu prea bune, etajul 9, tavanul și pereții deteriorați.

Circumstanțele expuse, descriu lipsa intenției de a ascunde în careva formă posesia acestui imobil, cunoscând totodată că procurarea apartamentului dat este înregistrată la notar, iar finanțarea este prin intermediul programului guvernamental.”

Analizînd argumentele și solicitarea expuse în punctul de vedere prezentat de către dl Ion Talmazan, în partea ce vizează „*inclusiunea mijloacelor financiare din care poate fi justificată diferența, în sumă de 400 000 lei obținute de către mine la începutul lunii ianuarie 2018 în calitate de restituire a împrumutului acordat la finele anului 2013*”, inspectoarea de integritate consideră oportun de a o respinge, din considerentele ce urmează:

Prin explicațiile din 11.03.2024 și punctul de vedere prezentat de către dl Ion Talmazan, ultimul invocă că „*la data de 01.01.2016, familia sa deținea economii de numerar în sumă de aproximativ 850 000 lei, rezultate din veniturile familiei în sumă de 400 000 lei obținute în perioada 01.01.2012-01.01.2016 și economiile în sumă de 450 000 lei deținute pînă la data 01.01.2012*”.

Cu privire la presupuse venituri deținute/invocate supra, urmează de evidențiază că, potrivit răspunsului B.C. „MAIB” S.A., înregistrat cu nr. de intr. 10246 din 16.10.2023, se comunică că, soția subiectului controlului - dna XXXX a beneficiat de un credit imobiliar în sumă de 300 000 lei, acordat la data de 19.07.2013, pentru procurarea unui bun imobil (apartamentul nr. XXXXX, amplasat în XXXXX, nr. cad. XXXXX) – mijloace bănești ce au fost transferate pe contul dnei XXXXX iar din contul acesteia la contul de depozit special al dlui XXXXX (vânzătorul), fapt expres stipulat în pct. 2.2.2 din contractul de credit din 19.07.2013 și confirmat prin extrasul bancar prezentat.

Prin urmare, în cazul în care la data de 01.08.2013 (data încheierii contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil specificat supra), familia Talmazan ar fi deținut mijloace în cuantum de 450 000 lei, după cum invocă subiectul controlului că le-ar fi deținut pînă la 01.01.2012, precum și alte venituri (or, potrivit poziției subiectului declarării în perioada 01.01.2012-01.01.2016, familia sa ar fi deținut economii de numerar în cuantum de 400 000 lei) sumă care ar fi suficientă pentru suportarea modificării patrimoniale enunțate supra, nu ar fi apărut necesitatea de a contracta un împrumut în cuantum de 300 000 lei de la B.C. „MAIB” S.A.

Totodată, în aceeași ordine de idei în coraport cu afirmațiile expuse de dl Ion Talmazan „...la începutul anului 2013, prietenul și cumătrul meu XXXXX, aflând că am realizat apartamentul și acumulasem de mai mulți ani 400 000 lei...m-a convins să-i împrumut acești bani... astfel la 10.12.2013, i-am transmis cu împrumut lui XXXXX, mijloace financiare în sumă de 400 000 lei, pe o perioadă nedeterminată, fără careva procente...”, inspectoarea de integritate subliniază că, la data de 07.08.2013, dl Talmazan Ion a înstrăinat apartamentul cu nr. cad. XXXXX, situat în XXXXX, la prețul de 138 186 lei, conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 4361 din 07.08.2013, fapt confirmat inclusiv de către soții Talmazan. Respectiv, ca urmare a înstrăinării bunului imobil specificat supra, ultimii nu au rambursat creditul în mărime de 300 000 lei contractat la 19.07.2013, continuând să achite ratele, dobânzile și alte plăți aferente creditului stabilite de către instituția bancară, pînă la data de 25.01.2018 (data rambursării anticipate a creditului), fapt ce denotă încă odată lipsa mijloacelor financiare suficiente în vederea stingerii datoriei în anul contractării acesteia.

Or, este ilogic, ca o persoană care deține mijloace suficiente pentru rambursarea unui credit să dea cu împrumut, pe o perioadă nedeterminată, fără careva procente, sume bănești unei persoane terțe, iar dînsul să achite în continuare un credit, dobânzile și alte plăți aferente acestuia.

De asemenea, de precizat, că în luna februarie 2016 (anterior perioadei supuse controlului), familia Talmazan a sărbătorit un eveniment de familie „cumetria copiilor”. Prin demersurile cu nr. de ieșire nr. 04-05/10548 din 19.12.2023 și nr. 04-05/117 din 04.01.2024, s-a solicitat subiectului controlului explicații vis-a-vis de veniturile și respectiv cheltuielile obținute/suportate în legătură cu evenimentul petrecut. Prin explicațiile înregistrată cu nr. de intr. 13657 din 28.12.2013 și nr. 612 din 16.01.2024, dl Ion Talmazan a comunicat următoarele: „...De organizarea totală a evenimentului s-a ocupat mama/soacră, deoarece ea a activat în domeniul HoReCa avînd mai mulți cunoscuți în domeniu. Despre cheltuielile care, au fost suportate pentru eveniment nu cunosc, știu că toate produsele alimentare au fost asigurate de către părinții mei și ai soției...Eu și soția nu am suportat careva cheltuieli pentru arenda sălii de banchet, muzică, băuturi, cadouri pentru nanii de botez, ca și în cazul celorlalte cheltuieli, au fost procurate de către părinții noștri...Evenimentul dat a fost organizat pentru ambii copii, deoarece cumetrie la primul copil nu am avut posibilitate de a

face, nici fiicei nu intenționam să-i facem, din același motiv, dar la insistența și cu ajutorul total al părinților acest eveniment s-a petrecut..”.

În consens cu explicațiile înregistrate cu nr. de intr.5754 din 16.04.2024, prezentate de către părinții subiectului controlului dl XXXXX și dna XXXXX (la demersul nr. 04-05/3852 din 04.04.2024), se comunică următoarele: „...cumetria nepoților XXXXX și XXXXX din luna februarie 2016, data precisă nu mi-o amintesc, am făcut-o eu cu soția și cuscii XXXXX și XXXXX, la insistența noastră. Copiii adunau bani pentru a cumpăra careva locuință în XXXXX și nu doreau să o facă...”, fapt confirmat și de către dl Ion Talmazan prin explicația sa înregistrată cu nr. de intr. 4982 din 04.04.2024.

Respectiv, ulterior petrecerii cumetriei (anul 2016), abia la 25.02.2021, familia Talmazan a procurat apartamentul nr. XXXXX, situat în XXXXX, cu S-72,2 m.p., identificat prin nr. cad. XXXXX, la prețul contractual de 650 000 lei, beneficiind de un credit imobiliar „Prima Casă” în sumă de 600 000 lei, cu termenul de rambursare la 11.02.2044.

Un alt argument în susținerea poziției privind respingerea solicitării subiectului controlului privind *inclusiunea mijloacelor financiare din care poate fi justificată diferența, în sumă de 400 000 lei obținută la începutul lunii ianuarie 2018 în calitate de restituire a împrumutului acordat la finele anului 2013*, este următorul: la depunerea declarației de avere și interese personale pentru anul 2016, la cap. V „Active financiare în țară și/sau în străinătate”, lit. C. „Numerar în monedă națională și/sau în valută străină care depășește suma a 15 salarii medii pe economie și care nu face obiectul unor depuneri în instituții financiare și alte documente care încorporează drepturi patrimoniale”, subiectul declarării a indicat deținerea doar a economiilor de numerar în sumă de XXXXX, obținuți ca urmare a evenimentului de familie „cumetrie”, nefiind indicate/menționate careva împrumuturi bănești în sumă de 400000 lei, acordati în anul 2013 către cet. XXXXX.

Prin urmare, reieșind din cele expuse, inspectoarea de integritate pune la îndoială veridicitatea împrumutului în cuantum de 400 000 lei acordat la data de 10.12.2013 de către dl Ion Talmazan către dl XXXXX, și respectiv, respinge solicitarea privind includerea în tabelul controlului averii, la rubrica „venituri”, a sumei de 400 000 lei, obținută la începutul lunii ianuarie, ca urmare a rambursării creditului. Or, de evidențiat că, presupusul împrumut a fost invocat la etapa prezentării punctului de vedere, după ce subiectul controlului a făcut cunoștință cu tabelul de calcul al averii și respectiv a fost pus în situația de a prezenta acte confirmative care justifică diferențele constatate.

În continuarea, reieșind din cele expuse supra, inspectoarea de integritate consideră necesar de a elucida aspectul în partea ce vizează soldul inițial deținut la data de 01.01.2016, din care ulterior reieșind din veniturile și cheltuielile suportate în perioada 01.01.2016-31.07.2016 au fost deduse economiile de numerar deținute de către familia Talmazan la începutul controlului – 01.08.2016.

Respectiv, prin demersul nr. 04-05/1993 din 15.02.2024, s-a solicitat dlui Ion Talmazan, informații aferent economiile de numerar deținute la data de 01.01.2016, cu indicarea surselor de proveniență a mijloacelor financiare deținute și anexarea actelor confirmative în acest sens.

Prin răspunsul înregistrat cu nr. de intr. 3556 din 11.03.2024, subiectul controlului a comunicat următoarele: „...vă informez că la 01.01.2016, familia mea deținea economii de numerar în sumă de aproximativ 850 000 lei. Aceste mijloace financiare rezultă din veniturile familiei în sumă de 400 000 lei obținute în perioada 01.01.2012-01.01.2016 și economiile în sumă de 450 000 lei deținute la 01.01.2012...”

Reieșind din materialele acumulate în cadrul controlului, pornind de la faptul că, la data de 01.08.2013, familia Talmazan a procurat un bun imobil, și anume: apartamentul nr.

XXXXX cu nr. cadastral XXXXX din XXXXX, care a fost achitat din contul creditului contractat de la B.C. „MAIB” S.A, în cuantum de 300 000 lei, eliberat la 19.07.2013, (sumă integrală transferată pe contul vânzătorului), la stabilirea economii de numerar deținute la data de 01.01.2016, inspectoarea de integritate a luat în calcul veniturile (formate din: extragerile de numerar din conturile bancare deținute de către subiectul controlului, transferurile bancare sub formă de donații, suma de 138 186 lei obținută urmare a vânzării la data de 07.08.2013 a apartamentului nr. XXXXX cu nr. cadastral XXXXX din XXXXX, etc) ce vizează perioadă ulterioară contractării creditului (19.07.2013) și pînă la 31.12.2015, în corespundere cu actele anexate de dl Ion Talmazan la răspunsul înregistrat cu nr. de intr. 3556 din 11.03.2024. Or, în cazul în care la data de 01.08.2013 (data încheierii contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil specificat supra), familia Talmazan ar fi deținut mijloace în cuantum de 450 000 lei, după cum invocă că le-ar fi deținut pînă la 01.01.2012, precum și alte venituri (or, potrivit poziției subiectul controlului în perioada 01.01.2012-01.01.2016, familia sa ar fi deținut economii de numerar în cuantum de 400 000 lei) - sumă care ar fi suficientă pentru suportarea modificării patrimoniale enunțate supra, nu ar fi apărut necesitatea de a contracta un împrumut în cuantum de 300 000 lei de la B.C. „MAIB” S.A.

Respectiv, din veniturile în numerar obținute în perioada anilor 19.07.2013-31.12.2015 în mărime de 425 468,55 lei (reieșind din informațiile prezentate) au fost scăzute doar cheltuielile suportate pentru achitarea ratelor creditului (300 000 lei, contractat la data de 19.07.2013 de către soția subiectului controlului dna XXXXX de la B.C. „MAIB” S.A.) materializate prin alimentări cu numerar a contului bancar nr. XXXXX, deschis în cadrul instituției bancare pe numele dnei XXXXX, în sumă totală de 81469 lei, fără a fi deduse careva cheltuieli de existență, or, în perioada menționată, reieșind din extrasele de cont bancare prezentate se atestă doar extrageri de numerar, fără a fi achitate careva cheltuieli cu cardul pentru procurarea produselor alimentare, achitări servicii comunale, etc. Prin urmare, reieșind din veniturile obținute și cheltuielile suportate, se atestă că, la data de 01.01.2016 familia Talmazan putea dispune de economii de numerar în cuantum de 343 999,55 lei (425 468,55 lei – 81469 lei). În continuare, la stabilirea soldului inițial deținut la începutul controlului (01.08.2016), inspectoarea de integritate a pornit de la suma de 343 999,55 lei la care s-au adăugat veniturile obținute în numerar și respectiv s-au scăzut cheltuielile suportate în numerar de către familia Talmazan, în rezultat căruia s-a stabilit că la data de 01.08.2016, familia subiectului controlului putea dispune de economii de numerar în cuantum de 344 665,9 lei. La caz, de evidențiat că, inspectoarea de integritate a considerat oportun de a nu deduce cheltuielile de existență pentru 4 membri pentru perioada menționată supra, or, la depunerea declarației de avere și interese personale pentru anul 2016, și anume la data de 17.03.2017, subiectul declarării a indicat doar deținerea economiilor de numerar în cuantum de XXXXX, ca urmare a evenimentului de familie „cumetrie” – numerar ce a fost acceptat ca fiind deținut la data 17.03.2017, totodată fiind diminuat și numerarul din tabelul de calcul cu 246512,59 lei și anume de la XXXXX lei la XXXXX lei, prezumîndu-se că a fost cheltuit, or, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 133/2016, la depunerea declarației de avere și interese personale, subiectul declarării declară numerarul în monedă națională sau în valută străină care depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie și care nu face obiectul unor depuneri în instituțiile financiare.

În final, revenind la dezacordul invocat de către subiectul declarării cu privire la faptul că *la data de 01.01.2016, familia sa deținea economii de numerar în sumă de aproximativ 850 000 lei, iar făcând cunoștință cu tabelul de calcul s-a stabilit că soldul mijloacelor financiare deținute la 01.01.2016 constituie 343 999,55 lei*, inspectoarea de integritate consideră oportun

de a analiza și situația în care eventual s-ar fi admis că subiectul controlului împreună cu familia sa ar fi deținut la data de 01.01.2016 economii de numerar în cuantum de 850 000 lei. Respectivul pornind de la soldul de 850 000 lei deținut la data de 01.01.2016 nu s-ar fi modificat tabelul controlului averii (sub aspect de justificare a diferenței stabilite pe parcursul anului 2018), or, la data depunerii declarației de avere și interese personale pentru anul 2016 (data de 17.03.2017), la cap. V „Active financiare în țară și/sau în străinătate”, lit. C. „Numerar în monedă națională și/sau în valută străină care depășește suma a 15 salarii medii pe economie și care nu face obiectul unor depuneri în instituții financiare și alte documente care încorporează drepturi patrimoniale”, subiectul declarării a indicat deținerea doar a economiilor de numerar în sumă de XXXXX lei, obținuți ca urmare a evenimentului de familie „cumetrie”.

În altă ordine de idei, cu privire la alegațiile invocate în punctul de vedere, și anume: „...făcând cunoștință cu materialele dosarului de control am stabilit că potrivit tabelului de calcul al diferenței substanțiale, inspectorul de integritate a redus soldul mijloacelor financiare la 29 martie 2021, la 29 martie 2022 și la 30 martie 2023...” și respectiv solicitarea privind *excluderea din tabelul de analiză a reducerii soldului mijloacelor financiare la data depunerii declarațiilor de avere și interese personale*, inspectoarea de integritate o va respinge din următoarele considerente:

Potrivit art. 4 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 133/2016, la depunerea declarației de avere și interese personale, subiectul declarării declară activele financiare deținute de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, adică numerarul în monedă națională sau în valută străină care depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie și care nu face obiectul unor depuneri în instituțiile financiare. Conturile bancare, unitățile de fond în fondurile de investiții, formele echivalente de economisire și investire, plasamentele, obligațiunile, cecurile, cambiile, certificatele de împrumut, alte documente care încorporează drepturi patrimoniale personale ale subiectului declarării și ale membrilor familiei, concubinului/concubinei acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, investițiile directe în monedă națională sau în valută străină făcute de subiectul declarării și membrii familiei, concubinul/concubina acestuia, inclusiv ca beneficiari efectivi, precum și alte active financiare, dacă valoarea însumată a tuturor acestora depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie.

La caz, reieșind din prevederile legale menționate supra, subiectul declarării în persoana dlui Ion Talmazan, la depunerea declarației de avere și interese personale a avut obligația imperativă de a declara numerarul în monedă națională sau în valută străină care depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie și care nu face obiectul unor depuneri în instituțiile financiare, în situația în care deținea numerar ce depășea plafonul stabilit de legiuitor. Prin urmare, prin nedeclararea deținerii economiilor de numerar care depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie, la data depunerii declarației, se prezumă că subiectul declarării deține un numerar sub limita admisibilă spre nedeclarare. Prin urmare, în tabelul controlului averii, la data depunerii declarațiilor de avere și interese personale pentru anul 2020 (29.03.2021), pentru anul 2021 (data de 29.03.2022) și pentru anul 2022 (data de 30.03.2023), numerarul stabilit de către inspectoarea de integritate ca fiind deținut la data depunerii declarațiilor a fost diminuat sub plafonul maxim admisibil spre nedeclarare, prezumându-se că a fost cheltuit, or, în Republica Moldova încă predomină achitarea în numerar a plăților, serviciilor, cumpărăturilor, etc – cheltuieli ce nu pot fi identificate în cadrul controlului.

Iar cu privire la justificarea invocată în punctul de vedere de către subiectul controlului „...posibil din interpretarea eronată a normei de drept, a fost comisă o eroare la depunerea

declarațiilor de avere și interese personale prin faptul neindicării numerarului...”, inspectoarea de integritate o apreciază critic, or, la depunerea declarației de avere și interese personale pentru anul 2016 (la data de 17.03.2017), la cap. V „Active financiare în țară și/sau în străinătate”, lit. C. „Numerar în monedă națională și/sau în valută străină care depășește suma a 15 salarii medii pe economie și care nu face obiectul unor depuneri în instituții financiare și alte documente care încorporează drepturi patrimoniale”, subiectul declarării a indicat deținerea economiilor de numerar în sumă de XXXXX, obținuți ca urmare a evenimentului de familie „cumetrie”. De evidențiat că declarația de avere și interese personale pentru anul 2016 a fost depusă anterior declarațiilor de avere și interese personale pentru anii 2020, 2021 și 2022. Respectiv, prin indicarea deținerii economiilor de numerar la depunerea declarației de avere și interese personale pentru anul 2016, se confirmă că subiectul controlului cunoștea prevederile legale și obligativitatea declarării economiilor de numerar care depășește valoarea a 15 salarii medii pe economie, la data depunerii declarației.

Totodată, inspectoarea de integritate evidențiază că, diminuarea numerarului din tabelul controlului averii a avut loc la data depunerii declarațiilor de avere și interese personale pentru anii 2020, 2021 și 2022, respectiv la data de 29.03.2021, 29.03.2022 și 30.03.2023 – fapt ce niciodată nu a influențat asupra diferenței constatate pe parcursul anului 2018, or, veniturile din viitor nu pot acoperi cheltuielile din trecut.

În partea ce vizează solicitările invocate în punctul de vedere, și anume: *„...inclusiunea mijloacelor financiare din care poate fi justificată diferența, în sumă de 97 000 lei și 54 000 lei, obținute de către mine la începutul lunii ianuarie 2018 în calitate de donații și declarate în declarația de avere și interese personale; inclusiunea mijloacelor financiare din care poate fi justificată diferența, în sumă de 30 000 lei, obținute de către mine în vara anului 2018 în calitate de donații de la părinți și declarate în declarația de avere și interese personale;* inspectoarea de integritate le va respinge, din următoarele considerente:

Prin demersul cu nr. de ieșire 04-05/3852 din 04.04.2024, s-a solicitat părinților subiectului controlului – dl XXXXX și dna XXXXX, informații aferente donațiilor/cadourilor bănești acordate fiului și familiei acesteia, cu anexarea actelor justificative ce confirmă disponibilitatea financiară în raport cu respectivele donații, or, potrivit bazelor de date SIA al Serviciului Fiscal de Stat și CNAS, aceștia nu înregistrează careva venituri oficiale (sub formă de salarii, pensii, etc) pe teritoriul Republicii Moldova, în perioada de referință.

Prin răspunsul înregistrat cu nr. de intr. 5754 din 16.04.2024, semnat de dl XXXX și contrasemnat de dna XXXXX (fiind avertizați despre prevederile art. 352¹ alin.(1) Cod Penal), ultimii au comunicat: *„...În perioada anilor 2018-2023 eu permanent am acordat cadouri/donații doar în formă de bani familiei feciorului meu Ion... În general îmi vine greu să indic sumele precise de bani care au fost donate în fiecare an...dar total pe ani aproximativ pot să indic următoarele sume: 2018 – 4000 euro...”, la care nu au fost anexate acte confirmative care să ateste veniturile obținute în perioada anterioară anului 2018.*

Ulterior, după solicitarea prezentării punctului de vedere și prezentarea actelor confirmative care să justifice diferența constatată pe parcursul anului 2018, dl Ion Talmazan a prezentat punctul de vedere la care a fost anexat „Proces-verbal de audiere a martorului „XXXXX” (tatăl acestuia) din data de 07.06.2024, prin care ultimul comunică deja date care vin în contradicție cu explicațiile prezentate anterior, și anume: *„...discutând cu feciorul de revelionul 2017-2018, el mi-a spus că are un credit contractat în 2013, care a fost acordat cu condiții avantajoase pe un termen de cinci ani, iar după cinci ani restituirea lui va fi foarte costisitoare... Sfătuindu-ne cu soția am decis să-i donăm feciorului 97000 lei atunci pe data*

de 01.01.2018, după care Ion spunea că va mai avea nevoie de careva sume de bani și i-am mai donat la crăciun adică pe data de 07.01.2018 încă 54 000 lei. Celelalte 30 000 lei, donate în același an 2018, au fost donate de către mine și soție pe data de 09.11.2018 la ziua de naștere a nurorii XXXXX.

Respectiv, reieșind din discrepanțele constatate în explicațiile prezentate/semnate de părinții subiectului controlului, lipsa actelor confirmative care să ateste disponibilitatea financiară a acestora în raport cu eventualele donații acordate fiului și familiei acestuia, inspectoarea de integritate respinge solicitarea dl Ion Talmazan privind includerea mijloacelor financiare în sumă de 97 000 lei, 54 000 lei și 30 000 lei, obținute în anul 2018, în calitate de donații de la părinți.

În final, inspectoarea de integritate ține să menționeze faptul că a luat act de cele indicate în punctul de vedere în partea ce vizează declararea necorespunzătoare a averii și intereselor personale, însă în cadrul procedurii de control aceasta se conduce după probele autentice susținute de acte juridice și prevederile legale (Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale și Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate), care expres prevede că, subiecții declarării sînt obligați să își declare averea și interesele personale, cu respectarea întocmai a prevederilor art. 4 și art. 6 din Legea nr. 133/2016, care reglementează obiectul declarării și termenul de depunere a declarației.

În partea ce vizează justificarea invocată de dl Ion Talmazan „*neconcordanța valorii automobilului de model Mercedes E 200, în declarațiile din 2017, 2018, 2019 a survenit din cauza că, acest automobil a fost importat de către mine personal și de la procurarea lui din or. Moscova pînă la înmatricularea pe numele meu în R. Moldova am suportat multe cheltuieli în diferite valute. De aceia de fiecare dată cînd indicam suma în declarații converteam la acea dată sumele în lei, din această cauză diferența între sumele declarate în diferiți ani este foarte mică...”*, inspectoarea de integritate evidențiază că, la depunerea declarațiilor de avere și interese personale, la declararea bunului mobil procurat în anul 2016, subiectul declarării urma să indice la rubrica „valoarea bunului” – prețul total și real plătit pentru respectivul bun la data procurării și importării acestuia în Republica Moldova, dar nu să convertească din valute străine în lei MDL, valoarea acestuia (sumele achitate) la data depunerii declarației.

Cu privire la justificarea invocată în punctul de vedere „*...în declarația din 2020, nu am indicat procurarea apartamentului din 25.02.2021, în legătură cu mai multe evenimente legate de acest apartament....La momentul depunerii declarației, pe 29.03.2021 eu nu am intrat în posesia deplină a aceluia apartament adică nu trăiam acolo, ba chiar ne gîndeam cu soția că o să-l vindem ...*”, inspectoarea de integritate evidențiază prevederile art. 6 alin.(1) din Legea nr. 133/2016, care expres prevede: Declarația se depune anual, pînă în data de 31 martie, indicîndu-se veniturile obținute de către subiectul declarării împreună cu membrii de familie, concubinul/concubina lui în anul fiscal precedent, de asemenea bunurile deținute și interesele personale prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. b)–m) la data depunerii declarației.

La caz, dreptul de proprietate a familiei Talmazan asupra bunului imobil cu nr. cad. XXXXX, situat în XXXXX, procurat în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 1-459 din 25.02.2021, a fost intabulat/înregistrat în aceeași zi în baza de date „Cadastru”. Prin urmare, la depunerea declarației de avere și interese personale pentru anul 2020 (data de 29.03.2021), subiectul declarării a avut obligația imperativă, expres prevăzută de lege, de a declara bunul imobil menționat supra - obligație ce la caz a fost ignorată.

Prin urmare, inspectoarea de integritate concluzionează că, declarația de avere și interese personale reprezintă un act personal și irevocabil al subiectului declarării, depus, pe proprie

răspundere, sub formă de document electronic sau, după caz, în formă scrisă pe suport de hârtie, iar responsabilitatea pentru veridicitatea și deplinătatea informațiilor o poartă persoana care o depune. Respectiv orice abatere de la prevederile legale menționate supra, admisă în procesul de completare a declarației de avere și interese personale reprezintă o încălcare a regimului juridic al declarării averii și a intereselor personale și nicidecum nu poate fi calificată altfel.

Astfel, în urma examinării în ansamblu a tuturor circumstanțelor de fapt constatate în baza materialelor acumulate, conform principiului pertinentei, concludenței, utilității și veridicității acestora, inspectorul de integritate a constatat:

1. pentru perioada anului fiscal 2018 s-a stabilit o diferență substanțială în mărime totală de -267396,4 lei;

2. nedeclararea în mod corespunzător a averii și intereselor personale la depunerea declarațiilor de avere și interese pentru anii 2017-2021, contrar prevederilor art. 4 și art. 6 alin.(1) din Legea nr. 133/2016.

În conformitate cu prevederile pct. 77 din Metodologia de efectuare a verificării și controalelor de către inspectorii de integritate, aprobată prin Ordinul Președintelui ANI nr. 8 din 24.01.2024, în cazul controlului averii și intereselor personale, sarcina inspectorului este să stabilească un dubiu rezonabil cu privire la diferență între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută. Conform art. 33 alin. (10) al Legii nr. 132/2016, îi revine subiectului supus controlului să prezinte informații și dovezi care să combată acest dubiu. Dacă informațiile din dosar, inclusiv cele prezentate de subiectul controlului, nu combat dubiul, inspectorul de integritate constată că persoana supusă controlului nu a declarat toată averea sau că există o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită.

În consens cu art. 33 alin.(10) din Legea nr. 132/2016, în caz de neprezentare a informațiilor sau dovezilor privind justificarea diferenței între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea deținută de subiectul declarării personal sau prin intermediul unor terți, inspectorul de integritate constată, dacă alte documente sau informații nu sugerează contrariul, că persoana verificată nu a declarat toată averea sau că există o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită.

Conform art. 34 alin.(1) din Legea nr. 132/2016, dacă inspectorul de integritate constată că averea și interesele personale nu au fost declarate în mod corespunzător sau că între averea dobândită în timpul exercitării mandatelor, a funcției publice sau de demnitate publică și veniturile obținute și cheltuielile realizate în aceeași perioadă există o diferență substanțială, acesta emite un act prin care constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, aplică sancțiunea contravențională și alte măsuri prevăzute de lege.

În consonanță cu art. 34 alin.(3) din Legea menționată supra, dacă constată o diferență substanțială între veniturile obținute, cheltuielile realizate și averea dobândită a persoanei supuse controlului, inspectorul de integritate dispune încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acesteia și aplică interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică. Autoritatea sesizează, în termen de cel mult 5 zile din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia.

Potrivit art. 34 alin.(5)-(6) din Legea nr. 132/2016, în situația prevăzută la alin. (3), Autoritatea aplică orice măsuri de asigurare necesare și se adresează în instanța de judecată de la sediul Autorității în vederea încasării în folosul statului a valorii averii nejustificate sau a

confiscării acesteia. Acțiunea respectivă se depune la Judecătoria Chișinău în termen de un an din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv.

În cazul contestării actului prin care se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, Autoritatea poate solicita confiscarea averii nejustificate în cadrul procedurilor de contestare a actului de constatare.

Subsecvent, art. 23 alin.(6)-(7) din Legea nr. 133/2016, statuează că, subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin. (3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică și/sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electivă, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau de la data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție electivă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la data încetării mandatului.

În cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție publică sau de demnitate publică la data constatării averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, interdicția de 3 ani se aplică potrivit legii, de la data la care a rămas definitiv actul de constatare sau, respectiv, a rămas definitivă și irevocabilă hotărârea judecătorească prin care se confirmă existența averii nejustificate, a stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese.

Având în vedere cele constatate, în conformitate cu prevederile art. 19, art. 34-36 din Legea nr. 132/2016 și art. 23 alin.(5)-(7) din Legea nr. 133/2016, inspectoarea de integritate superioară, -

D E C I D E :

1. Se constată încălcarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale de către dl Ion Talmazan, funcționar public cu statut special din cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, în circumstanțele descrise în prezentul Act.

2. Se constată diferență substanțială și deținerea averii cu caracter nejustificat în mărime de **-267396,4 lei**, diferență ce a fost constatată între averea dobândită și veniturile obținute pe parcursul anului 2018, de către dl Ion Talmazan și membrii familiei sale.

3. Se transmite prezenta cauză în instanța de judecată competentă spre examinare în vederea dispunerii confiscării averii nejustificate în condițiile prevăzute la art. 34 alin. (5)-(6) din Legea nr. 132/2016.

4. Se sesizează, în termen de cel mult 5 zile din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a dlui Ion Talmazan, în vederea încetării raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia.

5. Se decede dl Ion Talmazan din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electivă, pe o perioadă de 3 ani și se înscrie în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, în condițiile prevăzute la art. 23 alin. (5)-(7) din Legea nr. 133/2016.

6. Se aduce la cunoștința dlui Ion Talmazan prezentul act de constatare și se comunică despre dreptul contestării acestuia în termen de 30 zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău, MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4.

**Inspectoare de integritate superioară
a Inspectoratului de Integritate**

Ana CROITOR